

ZPRÁVA Z KONFERENCE DOKTORANDŮ PedF UK

Ústav výzkumu a rozvoje vzdělávání Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy v Praze (ÚVRV) uspořádal dne 17. května 2010 již po šesté doktorskou konferenci. Konference se uskutečnila v rámci *Úvodního teoreticko-metodologického kurzu pedagogiky* (povinný pro doktorandy v prvním roce studia oboru pedagogika), jehož je ÚVRV garantem. Záštitu nad konferencí převzala děkanka pedagogické fakulty, doc. PaedDr. Radka Wildová, CSc. Organizační výbor konference byl sestaven z doktorandů, v čele s Lenkou Jiruškovou, předsedkyní. Téma konference bylo *Reflexe změny vzdělávací reality v pedagogickém výzkumu*.

Zahájení v plénu

Konference byla zahájena jednáním v plénu. Úvodní slovo pronesla děkanka pedagogické fakulty, doc. Radka Wildová. Ocenila práci ÚVRV, který pod vedením doc. Elišky Walterové garantuje přípravu doktorandů prostřednictvím Úvodního teoreticko – metodologického kurzu pedagogiky. Doc. Jaroslava Vašutová, odborná garantka Úvodního teoreticko – metodologického kurzu pedagogiky, zdůraznila význam tohoto kurzu, který zahrnuje stěžejní témata pedagogiky a připravuje doktorandy pro vlastní vědeckou práci.

Doc. Eliška Walterová pak uvedla odborný program konference a popřála všem prezentujícím úspěch.

Následovaly dva referáty, které organizační výbor konference shledal nejzajímavějšími: Lukáš Herout se věnoval *zapojení moderních informačních a komunikačních technologií do vzdělávání*, představil současné trendy v e-learningu a možnosti, jak jich využít ve vzdělávání. Jana Pernicová v dalším plenárním referátu otevřela téma *ústní maturitní zkoušky z cizího jazyka v kontextu transformace jazykového vzdělávání na střední škole*. Věnovala se vybraným aspektům současné a nové podoby maturitní zkoušky. Krátká diskuse k oběma příspěvkům ukončila tuto část programu konference.

V rámci konference proběhla jednání ve dvou sekcích. Každá sekce měla dva odborné guaranty z řad školitelů, kteří byli současně oponenty a hodnotili vystoupení doktorandů. První sekce se zabývala tématem kurikula v reflexi oborových didaktik, další sekce školou, učitelem a žáky v procesu změny. Celkem bylo prezentováno dvacet dva referátů.

Sekce Proměny kurikula v reflexi oborových didaktik

Garanty sekce *Proměny kurikula v reflexi oborových didaktik* byli doc. Eliška Walterová a dr. Martin Chvál. Jednání moderoval Lukáš Herout.

První blok jednání sekce byl zaměřen na problematiku komunikačních kompetencí, a to v řadě kontextů (komunikační dovednosti v rámci výuky českého jazyka, komunikační dovednosti žáků a studentů zdravotnických oborů, vliv masových

médií na vývoj dítěte a jeho vyjadřování).

Další příspěvky v rámci druhého bloku této sekce otevřely téma využití nových možností při výuce některých předmětů z oblasti přírodních věd i možností využití informačních a komunikačních technologií ve výuce.

Zajímavý blok tvořily příspěvky v tematických okruzích environmentální výchovy a multikulturní výchovy. Poslední blok jednání uvedené sekce se výrazněji zaměřoval na školní vzdělávací programy (ŠVP), opět z řady odlišných pohledů – role koordinátora ŠVP, implementace vzdělávací oblasti informačních a komunikačních technologií či alternativních pohybových aktivit do ŠVP. Další příspěvek přiblížil virologii jako rychle se rozvíjející vědní disciplínu a její výuku na středních školách.

V rámci sekce k nejvíce diskutovaným tématům patřila otázka začleňování cizinců do vzdělávacího procesu. Pozornost vzbudily také etické otázky komunikace s nemocnými. Diskuse se dále týkala vlivu masových médií na vývoj dítěte a na trávení volného času dětí. Přítomní se vyslovovali i k otázce využívání moderních technologií ve výuce: zda tyto technologie vždy pomáhají, nebo někdy výuku spíše znesnadňují. Předmětem diskusí byly zejména problémy implementace kurikulární reformy.

Sekce Škola, učitel a žáci v procesu změny

Garantem sekce *Škola, učitel a žáci v procesu změny* byli doc. Jaroslava Vašutová a doc. Petr Urbánek. Sekci moderovala Jitka Reischigová.

V úvodním bloku sekce zazněly příspěvky věnující se historickému pohledu na vzdělávání učitelek mateřských škol v českých zemích a otázkám vstupu dítěte do povinné školní docházky. Otevřeno bylo rovněž téma evaluace - typy evaluace dle různých třídících znaků, kategorizace evaluace, význam přesnějšího určení typu evaluace.

Další blok zahrnoval témata reflektivního dialogu v praxi výtvarné výchovy, přiblíženy byly výsledky výzkumu postojů žáků vybrané střední školy ke globální problematice vody.

Následoval blok, který otevřel téma učebnic a jejich výzkumu. Zazněl příspěvek týkající se pojmu edukační cíl, jeho různá pojetí a příspěvek vymezující termín autonomie v obecné rovině vzdělávání a v kontextu vzdělávání jazykového. Konečně poslední blok zahrnoval otázky vztahu školy a komunity, rolí školy při prevenci sociálněpatologických jevů, ale i význam učitelského povolání a předpoklady učitele pro získání autority.

Garanti sekcí se vyslovili ke všem prezentacím, vyzdvihli řadu zdařilých prezentací, upozornili na zajímavá témata, která v rámci sekce zazněla, položili doplňující otázky. Současně se ve svých komentářích zaměřili i na to, jak témata, často velmi široká, metodologicky uchopit, časově i obsahově zpracovat, neztratit pozornost publika, vyvarovat se terminologických nepřesností apod., což přednášejícím doktorandům poskytlo cennou zpětnou vazbu.

Závěrečné jednání v plénu

V závěrečné části konference vystoupili v plénu moderátoři obou sekcí, kteří shrnuli obsah přednesených příspěvků i následných diskusí.

PhDr. Jiřina Novotná, odborná pracovnice a asistentka kurzu, poté seznámila přítomné s výsledky hodnocení Úvodního teoreticko-metodologického kurzu pedagogiky doktorandy. Základem hodnocení se stal vstupní dotazník pro účastníky při zahájení kurzu a hodnotící dotazník vyplněný doktorandy v jeho závěru. Výsledky hodnocení, zpracované dr. Martinem Chválem, budou využity při přípravě dalších ročníků kurzu.

Závěrečné slovo pronesla ředitelka ÚVRV, doc. Eliška Walterová. Uvedla, že program konference byl kvalitně připraven. Podle názoru E. Walterové ke kladům konference patří vzrůstající úroveň příspěvků, i když byly velmi různorodé; některé již dokládaly teoretickou i metodologickou zralost autorů, pojednávaly o provedeném výzkumu, analýzách sekundárních pramenů apod., jiné příspěvky výzkumné téma či problém spíše otevíraly. Často byl příspěvek provázán s tématem disertace (nebylo to však pravidlem), vždy však bylo naplněno téma konference, která byla přínosem pro doktorandy a všechny přítomné.

Organizační výbor konference v čele s Lenkou Jiruškovou zakončil jednání poděkováním doktorandů doc. Elišce Walterové a doc. Jaroslavě Vašutové, odborné garantce kurzu, a všem lektorům Úvodního teoreticko-metodologického kurzu pedagogiky.

Doktorandi hodnotili průběh obou sekcí jako úspěšný, přínosný i pro svůj odborný rozhled. Celkově konferenci vnímali jako akci náročnou, ale i jako příležitost vyzkoušet si organizaci vědecké konference, představit své odborné zaměření a více se seznámit s prací svých kolegů. V neposlední řadě oceňovali skutečnost, že z konference bude vydán elektronický *recenzovaný sborník příspěvků* jako velmi důležitý výstup této akce.

Další informace týkající se konference lze nalézt na [www : http://doko2010.pedf.cuni.cz](http://doko2010.pedf.cuni.cz)

Jindra Stříbrská
doktorandka oboru pedagogika, 1. ročník